

det ærede Medlem, at, hvis Controlen med Havnevæsenet blev indrettet paa samme Maade som Statens Control med Fattig- og Skolevæsenet, saa skulde jeg ikke have Noget derimod, notabene, naar den blev indrettet netop paa den samme Betingelse, at Alt, hvad der angaaer det Pecuniaire, faldt under Byraadet. Det er nemlig den væsentlige Forskjel mellem en selvstændig Havnecommission og de Commissioner, der skulle føre Tilsyn med Fattig- og Skolevæsenet, at de sidste kun føre et Tilsyn, saa at enhver Fordring, der vedrører Indtægt og Udgift, falder ind under Byraadets Beslutning, medens derimod en Havnecommission naturligtvis maatte raade over saavel de indgaaende som de udgaaende Midler og derved naturligtvis ogsaa over Alt, hvad der skulde stee eller foregaae med Havnen. Det er Forskjellen, og jeg kan ikke skjønne Andet, end at det er en meget væsentlig Forskjel mellem de nævnte Commissioner.

J. Nee: Efter det Svar, som den høitæredede Minister gav i Anledning af min Forespørgsel, vil jeg kunne stemme for Udvalgets § 10. Jeg er fuldkommen enig med den ærede Indenrigsminister i, at § 10 ikke er affattet saaledes, at den afgiver fuldstændig Betydning; men han yttrede jo, at, hvis den blev vedtagen, vilde han mellem 2den og 3die Behandling nærmere undersøge Sagen og derpaa til 3die Behandling stille saadanne Forslag, der afgave hderligere Garanti. Jeg troer, at det saaledes f. Ex. vilde være nødvendigt at fastsætte, at Opkrævningen blev usorandret, som den er, og jeg troer, kort sagt, at der maa foretages flere væsentlige Endringer i Udvalgets Redaction, forinden den bliver saaledes, at man kan være fuldstændig tilfredsstillt ved den. Den ærede Minister erklærede saaledes, at han, under visse Eventualiteter, vilde kunne gaae ind paa at gøre Havnene fuldstændig til communale; men han hentsillede dog til Forsamlingen nærmere at overveie, om man virkelig kunde sige, at Byerne havde nogen Ret i saa Henseende. Det er i den Anledning, jeg skal tillade mig et Par Bemærkninger. Den ærede Minister sagde, at Byerne havde ingen Udgifter havt til Havnene og heri

laa et Beviis for, at Havnene heller ikke strengt taget kunne kaldes communale. Jeg maa dog i den Anledning bemærke, at Statskassen heller ikke betaler Noget til Havnene, og at det altsaa heller ikke kan siges, at Havnene ere Statshavne. Naar saaledes Staten ikke har bidraget Noget til Havnene — med Undtagelse af Frederikshavns og Helsingørs Havne — saa kunne de, som sagt, ikke kaldes Statshavne. Directe Bidrag hde ganske vist Byerne ikke til Havnene; men jeg skal dog i Anledning af den ærede Ministers Ytringer bemærke, at de fleste, ja, maastee endogsaa alle Byer, have indgaaet Cautioner for de Laan, som ere optagne for at udføre de Forbedringer, der ere stete ved Havnene. Byerne have saaledes overtaget meget store Forpligtelser med Hensyn til Havnene; det har derimod Staten ikke, og deri ligger dog allerede, at, saaledes som Forholdet er nu, er der saare Meget, som taler for, at Havnene kunne kaldes communale. Den ærede Minister siger, at der opkræves Havnepenge ogsaa paa Districter, der ikke kunne henses til vedkommende Byers Revier. Det er mig dog ikke bekendt, at det er Tilfældet, i alt Fald ikke i den Commune, som jeg repræsenterer her. Der opkræves vel Havnepenge paa andre Steder end ved selve Byen; men Havnevæsenet har ogsaa betydelige Udgifter ved hele Revieret. Det er et Revier, som er $4\frac{1}{2}$ Mil langt; det udfordrer betydelige Udgifter, og der hdes derfor en Afgift paa hele Revieret til Fordeel for Havnens Kasse. Det er jo isvrigt ikke Andet, end man kan forlange. Naar den ærede Minister fandt, at Staten i det Hele skulde have Ret til at have med Sagen at gøre, da det ogsaa er en Sag, der interesserer Staten, saa maa det dog indrømmes, at Byernes Interesse er saa nøie knyttet dertil, at man deri vistnok har tilstrækkelig Garanti for, at de ville virke for Havnene. Jeg skal ogsaa gøre opmærksom paa, at, saavidt mig bekendt, ere alle Havne i Ublandet, der ikke ere anlagte directe for Statens Regning — hvilket her i Danmark kun er Tilfældet med to — ansete som communale. For at imidlertid Bestyrelsesmaaden skal blive tilfredsstillende, er jeg fuldkommen enig med den ærede Minister i, at § 10 maa undergaae en væsentlig Forandring,